

แนวทางการป้องกันปัญหายาเสพติดของเยาวชน ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

Guidelines for Drugs Prevention Problems for Youth in Chachoengsao Province

ณัฏฐนนท์ ทวีสิน*
อานนท์ ทวีสิน*

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพปัจจุบันปัญหายาเสพติดของเยาวชน 2) หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการติดยาเสพติดของเยาวชน และ 3) กำหนดแนวทางการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของเยาวชน ในจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กและเยาวชน ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 400 คน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้เกี่ยวข้องกับการป้องกันยาเสพติดในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 35 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติพรรณนา ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาเสพติดของเยาวชน ในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีปัจจัยด้านการดูแลที่มีต่อเด็กและเยาวชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการติดยาเสพติดของเยาวชน ได้แก่ ปัจจัยด้านการดูแล ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ปัจจัยด้านพื้นฐานครอบครัว โดยมีค่าเฉลี่ย 2.86 และ 2.60 ตามลำดับ ปัจจัยด้านสถานการณ์แวดล้อม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.50 และ 2.21 เมื่อทำการตรวจสอบการกระจายของข้อมูลด้วยการ

พิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในปัจจัยทั้ง 5 ด้าน พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.72-0.99 ซึ่งมีค่าต่ำกว่า 1.00 แสดงให้เห็นว่าข้อมูลมีการกระจายตัวอยู่ในระดับมาก 3) สำหรับแนวทางป้องกันปัญหาเสพติดของเยาวชน ได้แก่ มีแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตให้กับเยาวชน ให้อยู่ในสถานการณ์แวดล้อมที่ไม่พึงประสงค์อย่างปลอดภัย สามารถเอาตัวรอด ไม่ตกเป็นทาสยาเสพติด และจังหวัดฉะเชิงเทรากำหนดนโยบายความร่วมมือกับองค์กรที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ป้องกันยาเสพติดของเยาวชน โดยใช้หลัก 3 จ 1 ป คือ จริงจัง จริงใจ จับจ้อง ป้องปราม และ 2 ต คือ ติดตามอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความปลอดภัยให้กับเด็กและเยาวชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: แนวทางป้องกัน ปัญหาเสพติด เยาวชน

Abstract

The purposes of this research were to study (a) investigate current youth drug problems; (b) find relationships between

* วิทยาลัยทองสุข thavi1946@gmail.com

factors influencing youth drug addiction, and (3) determine guidelines for the prevention of drug problems among youth in Chachoengsao Province. The sample comprised 400 youth and 35 persons involved in drug prevention projects. Quantitative and qualitative data were collected.

The data were summarised (percentages, averages and standard deviations). An analysis of these data revealed that child care was the major factor contributing to the drug problems of youth in the Province (2.86). Family relationships were the second most important factor (2.6), followed by environmental factors (2.5). Guidelines for youth drug prevention programs were then developed. These included: the determination of guidelines for the development of life skills of youth; the training of young people to live safely in an unwanted environment; and survival training to avoid future involvement in drugs. Chachoengsao Province has prescribed policy that requests collaboration from all related organisations / sectors to prevent youth drug addiction using four principles: Seriously; Sincerity; Close Watch and Prevention to help youth enhance their self-esteem; Continuous monitoring to establish the safety of themselves in the future.

Keywords: Prevention Guidelines, Drug Problems, Youth

บทนำ

สถานการณ์การค้ายาเสพติดในประเทศไทย ยังคงรุนแรง การจับกุมผู้ต้องหาติดยาเสพติดยังคงมี

มากขึ้น ในปี พ.ศ. 2557 สามารถจับกุมผู้ต้องหาได้ จำนวน 20,528 คน และจับกุมระหว่าง พ.ศ.2557 - 2558 จับกุมได้ จำนวน 27,548 คน และมีของกลางถึงระดับ 1 ล้านเม็ด (สำนักยุทธศาสตร์ สำนักงาน ปปส, 2559) พื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดมากที่สุด ได้แก่ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมี แนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในระดับชุมชน และหมู่บ้านจาก ข้อมูลการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดของสถานพยาบาล ทั่วประเทศ และสถิติการจับกุมผู้กระทำความผิด พบว่า กลุ่มเป้าหมายผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่เป็นเพศชายที่มี อายุต่ำกว่า 25 ปี และมีแนวโน้มของอายุเฉลี่ยลดลง ไปเรื่อย ๆ จนถึงนักเรียนระดับประถมศึกษา ในส่วน การหยุดพฤติกรรม การค้ายาเสพติดของกลุ่มนักค้า ยาเสพติดที่ถูกจับกุมและถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำ อยู่ในเรือนจำไม่ให้เกิดการค้ายาเสพติด ในช่วงที่ ผ่านมาเจ้าหน้าที่ได้ติดตั้งเครื่องตัดสัญญาณโทรศัพท์ รวมทั้งการคัดย่ายานโกซ ปลี่ยนที่คุมขัง การเข้มงวด และการจู่โจมตรวจได้ทำดีขึ้น ทำให้การลักลอบทำผิด ในเรือนจำลดลง อีกประการหนึ่ง คือ เจ้าหน้าที่รัฐเข้าไป เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งทุกฝ่าย ได้กวัดข้นเพื่อให้ลดลง

การทบทวนวรรณกรรม พบปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนำมาสู่การใช้ยาเสพติดของเยาวชนช่วงวัยรุ่น และ มีแนวโน้มของปัญหารุนแรงขึ้นจากจากปัจจัยแวดล้อม ที่แตกต่างกัน การใช้วิธีการที่จะลดทอนปัจจัยเสี่ยง ต่อการเข้าไปพัวพันกับยาเสพติดของเยาวชนในจังหวัด จะเชิงเทรา จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชนและประชาชนทุกคนต้องร่วมมือกัน เพื่อมิให้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด หากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ละเลยขาดการป้องกันที่ดี เยาวชนของชาติก็จะตกอยู่ใน สถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการติดยาเสพติด เป็นปัญหาความ อ่อนแอทั้งส่วนบุคคล ครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติ ทั้งยังสร้างปัญหาทางสังคมและปัญหาทางเศรษฐกิจได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา “แนวทางป้องกันปัญหา ยาเสพติดของเยาวชน ในจังหวัดจะเชิงเทรา” ซึ่งเป็นพื้นที่

รอยต่อของกรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อสร้างและกำหนดแนวทางในการป้องกันปัญหาเสียดินในหมู่เยาวชนให้ลดลงและหมดสิ้นไปในที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาเสียดินของเยาวชน ในจังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการติดยาเสพติดของเยาวชน ในจังหวัดฉะเชิงเทรา
3. เพื่อกำหนดแนวทางการป้องกันปัญหาเสียดินของเยาวชน ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ เด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 0 – 19 ปี ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ปี พ.ศ. 2555 จำนวน 179,914 คน (แผนปฏิบัติการจังหวัดฉะเชิงเทรา, 2559) กลุ่มตัวอย่าง ใช้ประมาณค่าสัดส่วนประชากร ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 384 คน แต่เพื่อความเหมาะสมและความน่าเชื่อถือของงานวิจัย ผู้วิจัยเพิ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 400 คน โดยใช้วิธีลูกบอลหิมะ

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ เด็กและเยาวชนจำนวน 400 คน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน 35 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเชิงสำรวจในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งการสร้างแบบสอบถามนั้นได้มาจากการศึกษาและทบทวนวรรณกรรม ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อให้ได้

ตัวแปรและมาตรวัดที่นักวิชาการในอดีตเคยใช้มาก่อน จากนั้นจะคัดเลือกเฉพาะมาตรวัดที่มีค่าความเชื่อถือได้ในเกณฑ์สูง โดยดูได้จากค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ที่มีค่ามากกว่า 0.7 หรือมากกว่า 0.6 ในกรณีที่เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ แล้วนำมามาตรวัดดังกล่าวนี้มาทำการปรับปรุงข้อคำถามให้มีความเหมาะสม สำหรับการวิจัยครั้งนี้

2.2 เครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากเยาวชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสียดินในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยในการสัมภาษณ์จะกำหนดโครงสร้างการสัมภาษณ์ อันเป็นประเด็นสำคัญในแต่ละหัวข้อไว้เป็นการล่วงหน้า เพื่อให้การสัมภาษณ์ประสบผลสำเร็จตามที่ต้องการ และใช้เวลาในการสัมภาษณ์ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ซึ่งไม่เกิน 30 นาที

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ทำวิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

3.1 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยจะใช้วิธีเข้าพบเยาวชนด้วยตนเอง โดยการประสานงานของเครือข่ายในจังหวัดฉะเชิงเทรา

3.2 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ จะกระทำภายหลังการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณแล้ว โดยก่อนทำการวิจัยเชิงคุณภาพในภาคสนาม ผู้วิจัยจะทำการวางแผนการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เกี่ยวข้องจากทุกหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสียดินของเยาวชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ทำการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ผู้วิจัยดำเนินการโดยเบื้องต้น จัดเป็นการวิเคราะห์ขั้นพื้นฐานแต่ถือได้ว่าเป็นการวิเคราะห์ที่มีความสำคัญที่ปูพื้นฐานไปสู่การวิเคราะห์ในขั้นถัด ๆ ไป ทั้งนี้จะประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์ที่แสดงลักษณะการแจกแจงข้อมูลของตัวแปร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) อันได้แก่

ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าความเบ้ (Skewness) ค่าความโด่ง (Kurtosis) ของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวแปรต่อเนื่องและการวิเคราะห์ค่าร้อยละสำหรับตัวแปรนามบัญญัติของข้อมูลประชากรเหล่านั้น

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ เมื่อผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลภาคสนามในเชิงคุณภาพครบถ้วนแล้ว ในลำดับถัดมาจะนำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกในภาคสนาม ทั้งที่เป็นเสียง เป็นภาพ และภาพประกอบเสียง ที่มีทั้งคำถามเชิงพรรณนาและคำถามเชิงวิเคราะห์หรืออธิบาย มาดำเนินการวิเคราะห์ตามขั้นตอนต่อไป ดังนี้

4.1 นำข้อมูลที่ได้รับรวบรวมมาแล้ว ถอดเป็นข้อความและการลดทอนข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อลดทอนข้อมูลให้เหลือเฉพาะประเด็นคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย และสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยเท่านั้น

4.2 จากนั้นจึงทำการจัดระเบียบเนื้อหา ของข้อมูลที่ได้ลดทอนแล้วเพื่อให้เป็นระเบียบหมวดหมู่เดียวกันจัดไว้ด้วยกัน ซึ่งจะช่วยให้สะดวกในการทำความเข้าใจ โดยจัดจำแนกข้อมูลตามองค์ประกอบปัจจัยต่างๆ ในประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา แสดงข้อมูลจากการจัดกลุ่มตามประเด็นหลักและประเด็นย่อย เปรียบเทียบข้อมูลจากแต่ละตัวอย่าง เชื่อมโยงแนวคิดที่สัมพันธ์กัน ให้มีความหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลในรูปแบบของตารางข้อมูล

4.3 ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยคำนึงถึงความสอดคล้องและความแตกต่างของข้อมูลที่ได้จากการจัดระเบียบข้อมูล

4.4 ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ผ่านมาการตรวจสอบมาอย่างดีแล้วนั้น มาทำการสรุปตีความด้วยความบรรยายผลทั้งที่เป็นรูปธรรมและที่เป็นนามธรรม ซึ่งในการสรุปและตีความประกอบการอภิปรายผลและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เหล่านี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในเชิงปริมาณ จนสามารถตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

ตลอดจนสมมติฐานการวิจัยที่ได้กำหนดไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ในที่สุดและนำเสนอสิ่งที่ค้นพบซึ่งอาจเป็นความรู้ใหม่ หรือเป็นการยืนยันความรู้ที่มีมาแต่เดิมต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาด้านสภาพปัจจุบันปัญหา ยาเสพติดของเยาวชน ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จากการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พบว่าการดูแลเอาใจใส่จากครอบครัวมีความสำคัญอย่างมาก โดยเด็กและเยาวชนมีอิสระในการดำเนินชีวิตประจำวัน ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลหรืออยู่ใกล้ชิด บางส่วนมีปัญหาครอบครัวออกไปรวมกลุ่มกับเพื่อนที่ติดยาเสพติด และจากการศึกษาเชิงปริมาณพบว่าปัจจัยด้านการดูแลที่มีต่อเด็กและเยาวชน มีค่าเฉลี่ย 2.86 อยู่ในระดับมาก

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการติดยาเสพติดของเยาวชน ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้แก่ ปัจจัยด้านสถานการณ์แวดล้อม ปัจจัยด้านการดูแล ปัจจัยด้านความตึกคะนอง ปัจจัยด้านพื้นฐานครอบครัว ปัจจัยด้านทักษะชีวิต พบว่า ปัจจัยด้านการดูแล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ปัจจัยด้านพื้นฐานครอบครัว โดยมีค่าเฉลี่ย 2.86 และ 2.60 ตามลำดับ และมีค่า S.D. เท่ากับ 0.77 และ 0.72 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยด้านทักษะชีวิต และปัจจัยด้านสถานการณ์แวดล้อม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.50 และ 2.21 ตามลำดับ และมีค่า S.D. เท่ากับ 0.76 และ 0.99 ตามลำดับ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับมากคือ ปัจจัยด้านการดูแล ปัจจัยด้านพื้นฐานครอบครัว ความคิดเห็นในระดับปานกลางคือ ปัจจัยด้านทักษะชีวิต ปัจจัยด้านสถานการณ์แวดล้อม ส่วนปัจจัยด้านความตึกคะนองอยู่ในระดับน้อย เมื่อทำการตรวจสอบการกระจายของข้อมูลด้วยการพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในปัจจัยทั้ง 5 ด้าน พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.72-0.99 ซึ่งมีค่าต่ำกว่า 1.00 แสดงให้เห็นว่าข้อมูลมีการกระจายตัวอยู่ในระดับมาก

3. กำหนดแนวทางการป้องกันปัญหายาเสพติดของเยาวชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้แก่ กำหนดแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตให้กับเยาวชน ให้อยู่ในสถานการณ์แวดล้อมที่ไม่พึงประสงค์อย่างปลอดภัย สามารถเอาตัวรอด ไม่ตกเป็นทาสยาเสพติด และ จังหวัดฉะเชิงเทรา กำหนดนโยบายความร่วมมือกับองค์กรที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ป้องกันยาเสพติดของเยาวชน โดยใช้ หลัก 3 จ 1 ป คือ จริงจัง จริงใจ จับจ้อง ป้องปราม และ 2 ต คือ ติดตามอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความปลอดภัยให้กับเด็กและเยาวชนในจังหวัดฉะเชิงเทราได้ อย่างยั่งยืน

อภิปรายผล

ประเด็นที่น่าสนใจมีดังนี้

1. ด้านสถานการณ์แวดล้อม ที่มีผลต่อการติดยาเสพติดของเยาวชน ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ข้อค้นพบว่า สถานการณ์แวดล้อมเป็นสิ่งที่เยาวชนได้สัมผัสอยู่ตลอดเวลาเช่นความวุ่นวาย ความเหงา จากการถูกทอดทิ้งจากพ่อแม่ หรือการที่เยาวชนอยู่กับความรุนแรงที่เกิดจากการได้ยิน การเห็นคนในครอบครัวใช้ยาเสพติด สิ่งเหล่านี้จะทำให้เยาวชนซึมซับสถานการณ์ดังกล่าวเข้าไป จนเห็นการเสพยาเสพติดเป็นเรื่องปกติ จนเมื่อวันหนึ่งเขาเกิดปัญหา หรือมีโอกาสนั้นเขาก็จะใช้ยาเสพติด และเมื่อใช้ไปแล้วก็เกิดการติดยาเสพติด โดยยากแก่การแก้ไข นอกจากนั้นการที่เยาวชนได้พบเห็นเพื่อน หรือคนในชุมชน สังคม ใช้ยาเสพติด ทำให้เยาวชนที่ไม่รู้จักคิดเข้าไปเกี่ยวข้องกับ ยาเสพติด ทั้งการเสพ การขาย โดยถอนตัวไม่ขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Monica Hernandez (2009) ; Johnston, O'Malley, Bachman, & Schulenberg (2006) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่อการติดยาเสพติดของเยาวชน และพบว่า ทั้งสภาพครอบครัวที่แตกแยก ความรุนแรงที่เด็กได้พบเห็นบ่อย ๆ และการที่เด็กได้เห็นการเสพยาเสพติด การค้ายาเสพติดจากสังคม และครอบครัว ทำให้เยาวชนที่มีนิสัยและพฤติกรรมเสี่ยงอยู่แล้ว สามารถเข้าไปสู่วงจรของยาเสพติดได้โดยง่าย

2. ด้านการดูแล ที่มีผลต่อการติดยาเสพติด

ของเยาวชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ข้อค้นพบว่าความใกล้ชิดการถามทุกข์สุข การดูแลอบรมตักเตือน และตรวจดูความปลอดภัยของบุตรหลาน เป็นความห่วงใยของบุพการีที่พึงกระทำ จากผลการวิจัย พบว่า เยาวชนที่ติดยาเสพติด ส่วนหนึ่งมาจากการที่ผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ดูแลพฤติกรรม ความเป็นอยู่ การคบเพื่อน และการใช้ชีวิตประจำวันของบุตรหลาน อาจด้วยความจำเริญเรื่องการแยกทางกันระหว่างพ่อแม่ หรือการละเลยทอดทิ้งเยาวชนให้ใช้ชีวิตตามลำพัง สิ่งเหล่านี้ ทำให้เยาวชนที่อยู่ในช่วงวัยของการเป็นวัยรุ่น ซึ่งโดยปกติก็จะชอบอยู่กับเพื่อนฝูงมากกว่าอยู่กับพ่อแม่อยู่แล้ว มีโอกาสในการเรียนรู้พฤติกรรมและทำตามเพื่อนที่ใช้ยาเสพติด ทั้งการค้าและการเสพ นอกจากนั้น ลักษณะนิสัยของเยาวชนเองก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การดูแลของบุพการีไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Monica Hernandez (2009) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการดูแลเด็กและเยาวชน ไม่ให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จากสถาบันครอบครัว ชุมชน สังคม ตลอดจนในระดับชาติ ที่ทุกคนต้องให้ความร่วมมือ ช่วยกัน สอดส่องพฤติกรรม และความปลอดภัยให้เกิดขึ้นกับเยาวชน โดยที่บ้านพ่อแม่ต้องดูแลบุตรหลานให้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ไม่ให้เด็ก ๆ เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จากการสัมภาษณ์ เยาวชนที่ติดยาเสพติดบางราย พบว่า ในครอบครัว พ่อแม่ หรือสมาชิกในครอบครัว ใช้ยาเสพติดเป็นประจำ สิ่งเหล่านี้เท่ากับเป็นการสอนให้เด็ก และเยาวชนเกิดการเรียนรู้ที่จะใช้ยาเสพติดได้เมื่อเขามีโอกาส นอกจากนั้น จากข้อค้นพบของงานวิจัยชิ้นนี้ ปรากฏว่า เยาวชนที่ติดยาเสพติดจะเสพติด มากกว่า 1 ชนิด ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงมาก นอกจากสถาบันครอบครัวที่ต้องดูแลความปลอดภัย เรื่องยาเสพติดไม่ให้เกิดขึ้นกับบุตรหลานแล้ว สังคม ชุมชน และประเทศชาติ ต้องช่วยกันดูแลเยาวชนอย่างจริงจัง และเข้มแข็งด้วย โดยเฉพาะการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ทั้งใช้กฎหมายและการดำเนินการสำหรับผู้ค้าที่ทำลายชาติ โดยการทำให้คนติดยาเสพติด ดังนั้น ปัญหาการดูแลเยาวชนต้องเป็นวาระแห่งชาติ ที่ทุกคน

ต้องให้ความร่วมมือ ดูแล เพื่อการแก้ไข และกดดันไม่ให้คนชั่วเดินอยู่ในสังคมไทยต่อไป

3. ด้านความคึกคะนองที่มีผลต่อการติดยาเสพติดของเยาวชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ข้อค้นพบว่า ลักษณะนิสัยส่วนตัวและพฤติกรรมเฉพาะบุคคลของเยาวชนไทยในปัจจุบันของยุคแห่งดิจิทัลที่เยาวชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยไม่ผ่านการคัดกรองสามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารได้ทุกที่ ทุกเวลานี้ ทำให้เยาวชนได้เรียนรู้สิ่งที่อยากรู้จักสื่อออนไลน์ โดยไม่จำเป็นต้องมีผู้สอน หรือมีผู้สอนก็อาจจะไม่ปฏิบัติตามหากเยาวชนเหล่านั้นไม่เห็นด้วย ถือเป็นอิสระทางความคิดของเยาวชนในยุคปัจจุบันมากขึ้น เมื่อเด็กและเยาวชนเหล่านั้นคิดว่าตนเองก็รู้ทุกอย่างที่ต้องการรู้ได้จากสื่อ และสังคมความรู้สึกมั่นใจในตนเองและคิดว่าตนเองเป็นผู้ออกแบบชีวิตได้ การอยู่ในความควบคุมดูแลของพ่อแม่หรือบุคลากรจึงเป็นไปได้ยาก แม้กระทั่งครู อาจารย์ที่อยู่ในสถานศึกษา ก็ประสบปัญหาที่เยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจากพฤติกรรมของเยาวชนที่ คึกคะนอง จนทำให้ตนเองต้องติดยาเสพติด และเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทุกรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับ Monica Hernandez (2009) ที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่ติดยาเสพติด และพบว่าความคึกคะนอง ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยของเด็กที่ขาดการยับยั้งชั่งใจ ขาดการไตร่ตรองอย่างมีวิจารณญาณ ขาดปัญญาและทักษะ ทั้งไม่รักดีจะทำให้เยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้โดยง่าย

4. ด้านพื้นฐานครอบครัว ที่มีผลต่อการติดยาเสพติดของเยาวชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ข้อค้นพบว่า ในครอบครัวมีสิ่งสำคัญหลายประการที่สามารถสนับสนุนพฤติกรรมทั้งเชิงบวกและเชิงลบให้กับสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะเยาวชนซึ่งกำลังเรียนรู้และซึมซับทุกอย่างที่อยู่รอบตัว ครอบครัวในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว บางครอบครัว พ่อแม่ต้องทำงานหนัก ไม่มีเวลาในการสนทนาหรือดูแลลูกใกล้ชิด บางครอบครัว พ่อแม่แยกทางกัน ลูกก็อาจถูกเลี้ยงด้วยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือถูกเลี้ยงด้วยญาติ เหตุการณ์เหล่านี้สามารถส่งผล

ต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในครอบครัวอย่างแน่นอน เด็กและเยาวชนที่ติดยาเสพติดบางคนถูกพ่อแม่เลี้ยงดูด้วยความรุนแรง มีความรู้สึกไม่ดีต่อครอบครัว ต่อพ่อแม่ ก็หาทางที่จะออกไปคบเพื่อนที่มีนิสัยเหมือนกัน นานวันเข้าก็ลงท้ายด้วยการพากันไปเสพยาเสพติด ประชดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับ Johnston, O'Malley, Kassel & Schulenberg (2006); Edwards & Lopez (2006) ที่ศึกษาเกี่ยวกับพื้นฐานครอบครัวที่มีผลต่อการติดยาเสพติดของเยาวชน และพบว่า พื้นฐานของครอบครัว ทั้งเรื่องความอบอุ่นที่พ่อแม่ควรมีให้กับลูก การเงินที่ต้องใช้จ่ายเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว การอยู่ร่วมกันของพ่อแม่ และการถูกทอดทิ้งให้อยู่กับญาติ สิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดยาเสพติดของเยาวชนทั้งสิ้น

5. ด้านทักษะชีวิต ที่มีผลต่อการติดยาเสพติดของเยาวชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ข้อค้นพบว่า เด็กและเยาวชนในปัจจุบันมีสิ่งช่วยจากสื่อหลายทาง โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ ที่สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งหากต้องการเรียนรู้สิ่งใด สามารถเข้าถึงข้อมูลนั้นได้ในเวลาอันรวดเร็ว ทั้งข้อมูลที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม และจากสภาพการณ์เหล่านี้เด็กและเยาวชนในปัจจุบันจึงต้องมีทักษะชีวิตที่สามารถมีวิจารณญาณ ไตร่ตรอง ให้อารมณ์รอบคอบ และมีอุปนิสัยที่รักดี ก็สามารถใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพได้โดยไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จากข้อค้นพบของงานวิจัย พบว่า เด็กและเยาวชนที่เข้าไปติดยาเสพติด เนื่องจากไม่มีทักษะชีวิต บางรายเปิดเผยว่า ทะเลาะกับพ่อ บ่อยครั้ง แล้วออกจากบ้าน พบเพื่อนเพื่อนชวนไปดื่มเหล้า และเสพยาเสพติด ซึ่งหากเยาวชนคนดังกล่าว มีทักษะชีวิต สามารถจัดการกับความขัดแย้งในครอบครัวได้ ก็ไม่ต้องออกไปพบเพื่อนที่มีพฤติกรรมติดยาเสพติด หรือหากออกไปพบเพื่อนแล้ว พิจารณาได้ว่ายาเสพติดไม่ควรเกี่ยวข้อง มีสติคิด มีการไตร่ตรอง ก่อนปฏิบัติ เยาวชนก็ไม่ต้องเสพยาเสพติด นอกจากทักษะชีวิตในการแก้ปัญหาของตนเองกับผู้อื่นแล้ว ทักษะชีวิตด้านการคบเพื่อน ด้านการสื่อสารที่ไม่นำพา

ไปสู่ยาเสพติด ทักษะชีวิตด้านการคิดไตร่ตรอง และ ทักษะชีวิตที่รักการทำดี คิดดี จะเห็นได้ว่าเยาวชน ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ขาดทักษะชีวิตจึงทำให้ เข้าไปสู่วงจรยาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับ Stephanie Y vonne Smith, MPH, (2005) ; Ashley Nicole Fricks-Gleason., (2010); D'Amico, E. J., & McCarthy, D. M., (2006) ที่พบว่า ทักษะชีวิต มีผลต่อความสามารถ ของเยาวชน ในการทำให้ปลอดภัยจากยาเสพติด เพราะ ความเสี่ยงในการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นมาจากเพื่อน และการทำตามอย่างเพื่อนของเด็กวัยรุ่น ตามทฤษฎีของ ความเสี่ยงทางพฤติกรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ควรกำหนดแนวทางการพัฒนาทักษะ ชีวิตให้กับเยาวชนทั้งเยาวชนที่มีครอบครัวปกติและ ครอบครัวแตกแยก ให้อยู่ในสถานการณ์แวดล้อมที่ ไม่พึงประสงค์อย่างปลอดภัย สามารถเอาตัวรอด ไม่ตกเป็นทาสยาเสพติดทั้งการเสพ การค้า ในระดับ จังหวัด อำเภอ และตำบล โดยการจัดทำโครงการ พัฒนาทักษะชีวิตเยาวชน ยุค Digital Economy เพื่อการป้องกันยาเสพติด โดยจัดทำเครือข่ายบูรณาการ งบประมาณ ในทุกภาคส่วน อย่างมีประสิทธิภาพ

2. จังหวัดฉะเชิงเทราทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมกันกำหนดนโยบายความร่วมมือกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทุกภาคส่วน ในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชน โดยใช้ หลัก 3 จ 1 ป คือ จริงจัง จริงใจ จับจ้อง และป้องปราม เพื่อสร้างความภูมิใจให้กับเยาวชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้อย่างยั่งยืน

3. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ ผลการวิจัยที่พบว่า เยาวชนที่ติดยาเสพติดในจังหวัดฉะเชิงเทราส่วนหนึ่ง เสพติดมากกว่า 1 ชนิดนั้น แนวทางในเชิงปฏิบัติ เพื่อการ ป้องกันยาเสพติดของเยาวชนของจังหวัดฉะเชิงเทรา ดังนี้

3.1 ควรจัดทำโครงการ “เยาวชนปลอดภัย ในยุคดิจิทัล” โดยจัดอบรมเยาวชนตั้งแต่ระดับประถม ศึกษาถึงมัธยมศึกษา จัดหลักสูตรการอบรมที่มุ่งเน้น การมีทักษะชีวิตรอบด้าน เพื่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม รักการทำมาหากิน เพื่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ สูความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตั้งแต่ ระดับจุลภาคถึงระดับมหภาค

3.2 ควรจัดทำโครงการ “รู้ก่อนเสพ” โดยนำ เยาวชนกลุ่มเสี่ยง อบรมให้ความรู้และสัมผัสสภาพจริง ของผู้ติดยาเสพติด ภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดของ เจ้าหน้าที่ทหาร ซึ่งเน้นประเด็น โอกาสที่สามารถเข้าไปสู่ การติดยาเสพติด เพื่อการสร้างภูมิคุ้มกัน สำหรับเยาวชน กลุ่มเสี่ยง ให้ออกห่างจากการเข้าไปในวงจรยาเสพติด

3.3 ภาครัฐควรจัดทำโครงการ “เครือข่าย ป้องกัน เพื่อลดต้นยาเสพติด” โดยความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐ เอกชน ท้องถิ่น ร่วมมือกันในการทำให้ชุมชน และท้องถิ่นของตนเองปลอดภัยจาก ยาเสพติด สอดส่อง ค้นหา หากพบเห็น ผู้เสพ นำไปบำบัด และหากพบเสพยา ดำเนินการตามกฎหมาย ส่วนผู้ค้าดำเนินการตามกฎหมาย และหากหนีไปอยู่พื้นที่ใหม่ เครือข่ายต้องดำเนินการ ตรวจสอบ และกดดันให้ออกนอกพื้นที่ การดำเนินการ ต้องประสานเครือข่ายอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความร่วมมือของผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และผู้นำศาสนา โดยใช้หลัก 3 จ 1 ป และ 2 ต

บรรณานุกรม

- แผนปฏิบัติการจังหวัดฉะเชิงเทรา. (2559). **แผนปฏิบัติการจังหวัดฉะเชิงเทรา ประจำปีงบประมาณ 2559**.
ค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2559, จาก <http://www.website.chachoengsao.go.th>
- สำนักยุทธศาสตร์ สำนักงาน ปปส. (2559). **กรอบแผนปฏิบัติการและแก้ไขปัญหายาเสพติด ปี 2559**. ค้นเมื่อ
18 กุมภาพันธ์ 2559, จาก <http://www.ppb.moi.go.th>
- D'Amico, E. J., & McCarthy, D. M. (2006). Escalation and initiation of younger adolescents' substance use. The impact of perceived peer use. **Journal of Adolescent Health**, 39, 481-487
- Donovan, J. E. (2007). Really underage drinkers: The epidemiology of children's alcohol use in the United States. *Prevention Science*, 8, 192-205.
- Edwards & Lopez, Edwards, L. M., & Lopez, S. J. (2006). Perceived family support, acculturation, and life satisfaction in Mexican American youth: A mixed-methods exploration. **Journal of Counseling Psychology**, 53(3), 279-287.
- Johnston, L. D., O'Malley, P. M., Bachman, J. G., & Schulenberg, J. E. (2006). **Teen drug use continues down in 2006, particularly among older teens; but use of prescription-type drugs remains high**. University of Michigan News and Information Services: Ann Arbor, (Villar, Luengo, Gomez-Fraguela, & Romero, 2006).
- Monica Hernandez. (2009). **Examining Family Factors and Acculturation Issues Contributing to Adolescent Substance Abuse in a Mexican American Population**. Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Doctor of Philosophy Psychology Walden University.
- Stephanie Y vonne Smith, MPH. (2005). **Nicotine Product Harm Perception and Psychosocial Correlates of Use in College Freshman**. A Dissertation Submitted to the Johns Hopkins University in Conformity with the Requirements for the degree of Doctor of Philosophy.